

ANÀLISI

José García Montalvo

Catedràtic de la Universitat Pompeu Fabra

Economia-ficció... o no

Espanya 2026. L'economia creix al 3% i la taxa d'atur és del 5,4%. Les multinacionals espanyoles brillen al món. Els bancs espanyols dominen les finances internacionals al costat dels grans bancs asiàtics i alguns de nord-americans. Els treballadors tenen total confiança que quan arribin a la jubilació cobriran puntualment les seves pensions i els joves no tenen por de començar projectes empresarials. L'empresari és una figura prestigiada. La proporció del lloguer ha pujat al 30%, fet que ha afavorit enormement la mobilitat laboral i ha contribuït a allunyar definitivament els fantasmes del monstruós atur del passat.

Però fa 15 anys les coses eren molt diferents. Després que Irlanda fos rescatada, els inversors van centrar la seva atenció en Portugal, que va acabar

en la mateixa situació al cap de poc temps. Mentrestant, Espanya passava de la fase de negociació ("no som com Irlanda i Grècia", "aquí no passarà res", "només és contagi") a la fase d'ira ("els especuladors internacionals volen enfonsar Espanya i l'ataquen sense fonament") i es resistia a reconèixer que havíem viscut per sobre de les nostres possibilitats demanant diners a aquells que llavors acusàvem d'especuladors.

Les coses es van calmar momentàniament. Però ja no quedava marge per a cap error ni sobresalt addicional. I quan tot semblava tornar a la normalitat va succeir l'impensable: aquella entitat financera de certa grandària i record infaust va ser intervinguda pel Banc d'Espanya després de reconèixer que havia falsejat les seves dades sobre morositat i beneficis,

igual com amb anterioritat havien fet CCM o Cajasur. Aquest fet va desencadenar el final de l'agonia: els inversors internacionals, com mafiosos que veuen que el seu client no retornarà els préstecs que va demanar, van decidir "trencar-nos les cames". Les primes de risc es van disparar per sobre dels 600 punts bàsics i els CDS del deute sobirà espanyol es van acostar a 1.000. En aquesta situació desesperada, Alemanya es va desmarcar dient que els espanyols havien viscut molt bé a costa de la generositat alemanya i que no volien participar en el rescat espanyol. Aquesta va ser també la primera reacció d'Alemanya davant els problemes de Grècia, Irlanda i Portugal. Però aviat es van adonar que bancs alemanys sustentats amb diners públics tenien grans inversions en bons espanyols i

Símbol de l'euro davant de la seu del BCE ■ A. DEDERT / EFE

van reconsiderar la seva posició. Després d'una reunió urgent amb la UE, el BCE i l'FMI, es va engegar el súper fons europeu per a emergències que va afegir un bilió d'euros a les buïdes arques del primer fons d'emergència. I llavors va succeir el "miracle": Espanya va passar de la negociació a l'acceptació. Vam tornar els fons del rescat i vam passar alguns anys de pèrdua de poder adquisitiu. Alguns drets socials concedits quan anàvem de "nous rics" no es van acabar de

desenvolupar, com la llei de dependència. Es va aprovar una segona reforma laboral, valenta i completa, que va liquidar els residus d'una forma obsoleta d'entendre les relacions laborals; es va accelerar la reforma de les pensions per ajustar la seva quantia a les contribucions efectivament realitzades; es va posar fi a la sensació que "el pare Estat" ha de resoldre tots els problemes; es va acabar definitivament amb totes les desgravacions a la compra d'habi-

tatges i la política pública es va centrar exclusivament en el lloguer social; els bancs van reconèixer les pèrdues en crèdits relacionats amb el sector immobiliari, acceptant que no tenia sentit continuar esperant per veure si els preus tornaven a pujar, i es va produir la necessària reforma de la funció pública amb una significativa millora de la seva eficiència. El sector públic va posar fre al frau fiscal i al cobrament fraudulent de subvencions i subsidis. A la UE es va segellar un acord per a la coordinació de les polítiques fiscals dels països. Els inversors internacionals van entendre ràpidament el missatge i van tornar a les seves casernes. La batalla contra l'euro havia acabat.

Obviament tot això és economia-ficció, tant pel que fa a allò dolent com, segurament i per desgràcia, per al que és bo. ■